

Kamer
van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1977-1978

15 DECEMBER 1977

BEGROTING VAN PENSIOENEN

voor het begrotingsjaar 1978

WETSONTWERP

houdende aanpassing
van de begroting van Pensioenen
voor het begrotingsjaar 1977

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER DIEGENANT

DAMES EN HEREN,

Traditiegetrouw worden alle staatstussenkomsten inzake pensioenen samengebracht in een specifiek begrotingsdocument, zoals dit trouwens reeds gebeurde vóór de oprichting van het ambt van Minister van Pensioenen.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Deruelles.

A. — Leden : de heren d'Alcantara, Tijl Declercq, Desmarests, Diegenant, Dupré, Lenaerts, Martens, Maystadt, Van den Brande. — de heren Boeykens, André Cools, Deruelles, Glinne, Mangelschots, Tobbyck, Van Acker. — de heren Willy De Clercq, Defraigne, Delruelle, Sprockelels. — de heren Desaeyere, Schiltz. — de heer Clerfayt.

B. — Plaatsvervangers : de heren Barbeaux, Ducobu, Lenssens, Marc Olivier, Renaat Peeters. — de heren Anselme, Bob Cools, Mevr. Detiège, M. Scokkaert, de heer Godel, Verberckmoes. — de heer Paul Peeters. — de heer Gendebien.

Zie :

4-III (1977-1978) :

— Nr 1 : Begroting.
— Nr 2 : Amendement.

Chambre
des Représentants

SESSION 1977-1978

15 DÉCEMBRE 1977

BUDGET DES PENSIONS

pour l'année budgétaire 1978

PROJET DE LOI

ajustant
le budget des Pensions
de l'année budgétaire 1977

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. DIEGENANT

MESDAMES, MESSIEURS,

Traditionnellement, toutes les interventions de l'Etat en matière de pensions sont groupées en un document budgétaire spécifique, comme c'était d'ailleurs déjà le cas avant la création du portefeuille ministériel des Pensions.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Deruelles.

A. — Membres : MM. d'Alcantara, Tijl Declercq, Desmarests, Diegenant, Dupré, Lenaerts, Martens, Maystadt, Van den Brande. — MM. Boeykens, André Cools, Deruelles, Glinne, Mangelschots, Tobbyck, Van Acker. — MM. Willy De Clercq, Defraigne, Delruelle, Sprockelels. — MM. Desaeyere, Schiltz. — M. Clerfayt.

B. — Suppléants : MM. Barbeaux, Ducobu, Lenssens, Marc Olivier, Renaat Peeters. — MM. Anselme, Bob Cools, Mevr. Detiège, M. Scokkaert. — MM. Gol, Verberckmoes. — M. Paul Peeters. — M. Gendebien.

Voir :

4-III (1977-1978) :

— No 1 : Budget.
— No 2 : Amendement.

Er zij aangestipt dat de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de Minister van Pensioenen niet overeenstemmen met de inhoud van de begroting van Pensioenen, waarvan bepaalde posten tot de bevoegdheid van andere Ministers behoren.

Het lijkt de Minister van Pensioenen evenwel aangewezen een globaal en bondig overzicht van de voorliggende begroting te geven en tevens de algemene krachtlijnen van het huidige pensioenbeleid toe te lichten.

A. De krachtlijnen van het algemene pensioenbeleid

1. Sector van de werknemerspensioenen

Op dit stuk beoogt het sociaal programma van de Regering verschillende verbeteringen.

1. Meerdere objectieven werden reeds bekraftigd in het onlangs door de Kamer goedgekeurde wetsontwerp betreffende de budgettaire voorstellen 1977-1978. nl. :

a) de toekenning in juli 1978 van een jaartoelage van herwaardering van 5 227 F aan de begunstigen van een rustpensioen berekend op een gezinsbedrag en van 4 182 F voor de begunstigen van een rustpensioen berekend op een bedrag voor alleenstaande of van een overlevingspensioen;

b) de verhoging, met ingang van 1 januari 1979, van het pensioenbedrag in functie van het reeds toegekend bedrag van de forfaitaire toelage;

c) de toekenning van een geïndexeerde globale toeslag van 12 000 F voor de gezinnen en van 9 600 F voor de alleenstaanden en weduwen. Deze bedragen zullen bereikt worden in vier etappes, waarvan de eerste zal verwezenlijkt worden in mei 1978 door de toekenning van een aanvullende toeslag.

Deze maatregelen tot sociale vooruitgang gaan gepaard met de toekenning van een forfaitaire herwaarderingsuitkering in september 1977 en met de verhoging van het pensioenbedrag voor werknemers vanaf 1 januari 1978, in functie van het bedrag van deze uitkering en in uitvoering van de wet van 19 juli 1977.

Deze diverse verhogingen van de werknemerspensioenen, m.a.w. de sociale inkomstenbronnen, die door de gemeenschap en vooral dank zij de solidariteit der werknemers ter beschikking van de belangrijkste groep der bejaarden worden gesteld, zijn vervat in de krachtlijnen van het vijfjarenplan 1976-1980, waarin een forse stijging van het gemiddelde pensioenbedrag wordt aanbevolen.

2. In het kader van een soepeler en selectiever overgang van het actief leven naar de inruststelling, voorziet het plan tevens in een verlaging van de pensioenleeftijd, ten bate van de werklozen en van de invaliden die, in de huidige economische omstandigheden, nog moeilijk een productieve beroepsactiviteit kunnen uitoefenen.

De voortijdige pensionering wordt in de programmawet mogelijk gemaakt voor de bejaarde werklozen en de bejaarde invaliden. Dit vervolledigt de waaier van doelstellingen van het Plan 1976-1980, die reeds voorheen werden verwezenlijkt :

— de toekenning van een volledige pensioen op 64 jaar ten voordele van de werknemers welke op die leeftijd een loopbaan van 45 jaar kunnen verantwoorden;

Il convient de noter que les compétences et les responsabilités du Ministre des Pensions ne correspondent pas au contenu du budget des Pensions, dont certains postes relèvent des attributions d'autres Ministres.

Le Ministre des Pensions estime néanmoins utile de donner un aperçu global et succinct du présent budget et de commenter les grands axes de la politique actuelle des pensions.

A. Les grands axes de la politique générale des pensions

1. Secteur des pensions des travailleurs salariés

En cette matière, le programme social du Gouvernement prévoit diverses améliorations.

1. Plusieurs objectifs ont déjà été entérinés dans le projet de loi relatif aux propositions budgétaires 1977-1978, qui vient d'être adopté par la Chambre des Représentants :

a) octroi en juillet 1978 d'une allocation annuelle de réévaluation de 5 227 F pour les bénéficiaires d'une pension de retraite calculée au taux ménage et de 4 182 F pour les bénéficiaires d'une pension de retraite calculée au taux isolé ou d'une pension de survie;

b) augmentation, à partir du 1er janvier 1979, du montant de la pension en fonction du montant de l'allocation forfaitaire accordée;

c) octroi d'un pécule global indexé de 12 000 F pour les ménages et de 9 600 F pour les isolés et les veuves. Ces taux seront atteints en quatre étapes, dont la première sera réalisée en mai 1978 par l'octroi d'un pécule complémentaire.

Ces mesures de progrès social vont de pair avec l'octroi d'une allocation forfaitaire de réévaluation en septembre 1977 et avec l'augmentation, à partir du 1er janvier 1978, du montant de la pension de travailleur salarié en fonction du montant de cette allocation, en vertu de la loi du 19 juillet 1977.

Ces différentes augmentations des pensions de travailleurs salariés, c'est-à-dire des ressources sociales qui sont mises à la disposition du groupe le plus important de personnes âgées par la collectivité et surtout par la solidarité des travailleurs salariés, s'intègrent dans les lignes de force du plan quinquennal 1976-1980, qui recommandent une croissance sensible du taux moyen de la pension.

2. Dans le cadre d'un passage plus souple et plus sélectif de la vie active à la retraite, le plan prévoit également l'abaissement de l'âge d'admission à la pension pour les chômeurs et les invalides qui, dans le contexte économique actuel, peuvent difficilement exercer encore une activité professionnelle productive.

La mise prématuée à la pension des chômeurs et des invalides âgés est une possibilité prévue par la loi-programme. Ces mesures complètent l'éventail des objectifs du Plan 1976-1980 qui ont déjà été réalisés antérieurement :

— octroi d'une pension complète à 64 ans aux travailleurs salariés qui justifient à cet âge d'une carrière de 45 années;

— de toekenning van een volledig pensioen op 64 jaar ten voordele van de werknemers die gedurende een zeker aantal jaren een hard en ongezond beroep hebben uitgevoerd.

Deze verschillende maatregelen tot versoepeling passen in een systeem dat gericht is op de flexibiliteit van de pensioenleeftijd en dat rekening houdt met de verzuchtingen van de meerderheid der werknemers.

3. Voor de sector van de gepensioneerde werknemers, heeft de Regering beslist haar beleid van sociale vooruitgang, met voorzichtigheid doch tevens met krachtdadigheid verder te zetten.

In het licht van de inspanningen die moeten leiden tot een sanering van de financiële toestand, zouden er evenwel meer selectieve maatregelen kunnen getroffen worden ten voordele van sommige categorieën van werknemers, met name de progressieve afschaffing van bestaande discriminaties, ongerijmdheden of ongelijkheden die in de wetgeving nog steeds voorkomen.

De verhoging van de pensioenen, verschilt naargelang van hun aanvangsdatum, ten einde het verschil in de evolutie van de aan de opeenvolgende generaties van gepensioneerden toegekende pensioenbedragen weg te werken. Deze differentiatie is één van de pijlers van dit beleid. Deze verschillende evolutie vloeit voort uit de aard van de wetswijzigingen in de loop der tijden aangebracht en in het niveau van de bezoldigingen die in aanmerking werden genomen voor de berekening van het pensioen.

Eerlang zullen bijzondere maatregelen worden voorgesteld ten voordele van de gepensioneerde mijnwerkers ten einde bepaalde aspecten van de sociale bescherming waarop deze groep beroepshalve aanspraak kan maken te verbeteren en geleidelijk aan de bestaande discriminaties weg te werken.

4. De wetgeving betreffende de werknemerspensioenen, die tot voor enkele jaren aan eenvoudige criteria beantwoordde, wordt steeds ingewikkelder o.m. wat betreft de toepassingsmogelijkheden.

Dit kenmerk is trouwens niet eigen aan het stelsel van de werknemerspensioenen.

Dit is één van de redenen waarom een bijzondere inspanning moet geleverd worden, ter vereenvoudiging en geleidijke harmonisering van de verschillende stelsels, om aldus een einde te maken aan de niet verantwoorde ongelijkheden.

De Regering zal in dit opzicht ruime aandacht besteden aan de besluiten van de Commissie belast met de studie van de verschillende pensioenstelsels, waarvan zij het eindverslag nog moet ontvangen.

Deze harmonisering dient te worden doorgevoerd in overleg met de vakbondsorganisaties en vereist een globale visie van het sociaal beleid. Zij zal ongetwijfeld verschillende delicate punten omvatten waarbij het probleem van de vrijwaring van de verkregen rechten zal worden gesteld. Zij zal trouwens moeten gepaard gaan met een harmonisering van de geldelijke inspanningen, ten einde de eigenheid van ieder stelsel te kunnen vrijwaren.

5. Uit deze schematische uiteenzetting van de krachtlijnen van het beleid inzake de werknemerspensioenen, blijkt de omvang van de problemen, waarvan elke oplossing op het stuk van de begroting een moeilijk keuze zal vergen.

De economische situatie is zeer ernstig en voorzichtigheid is geboden, alvorens opties worden genomen, die voor het merendeel onomkeerbaar zullen zijn, te meer daar zij uitkeringen van lange duur betreffen en derhalve een verbindenis voor de toekomst inhouden.

— octroi d'une pension complète à 64 ans aux travailleurs qui ont exercé pendant un certain nombre d'années un métier rude et insalubre.

Ces différentes mesures d'assouplissement s'intègrent dans un système orienté vers la flexibilité de l'âge de la retraite et qui tient compte des aspirations de la majorité des travailleurs salariés.

3. Pour le secteur des travailleurs salariés pensionnés, le Gouvernement a décidé de poursuivre sa politique de progrès social avec prudence mais également avec dynamisme.

Dans la perspective des efforts à déployer en vue de l'assainissement de la situation financière, des mesures plus sélectives pourraient cependant être prises en faveur de certaines catégories de travailleurs salariés, notamment la suppression progressive des discriminations, incohérences ou inégalités qui existent encore dans la législation.

L'augmentation des pensions diffère selon leur date de prise de cours, afin de compenser l'évolution différente des montants de pension accordés aux générations successives de pensionnés. Cette différenciation constitue un des axes de cette politique. Cette évolution différente trouve son origine dans les caractéristiques des modifications légales survenues au fil du temps et dans le niveau des rémunérations prises en considération pour le calcul de la pension.

Des mesures particulières seront prochainement proposées au profit des ouvriers mineurs pensionnés, dans le souci d'améliorer certains aspects de la protection sociale à laquelle ce groupe peut prétendre de par sa profession et d'éliminer progressivement les discriminations existantes.

4. La législation relative aux pensions des travailleurs salariés, qui répondait voici quelques années à des critères simplifiés, devient de plus en plus complexe, notamment en ce qui concerne ses possibilités d'application.

Cette caractéristique n'est d'ailleurs pas propre au seul régime de pensions des travailleurs salariés.

C'est une des raisons pour lesquelles un effort particulier doit être consenti en vue de simplifier et d'harmoniser progressivement les différents régimes, dans le but de mettre fin aux inégalités injustifiées.

Le Gouvernement sera donc très attentif aux conclusions de la Commission d'étude des différents régimes de pensions, dont le rapport final doit encore lui être remis.

Cette harmonisation, qui postule une vision globale de la politique sociale, devra être menée en concertation avec les organisations syndicales. Elle présentera inévitablement de nombreux points délicats qui poseront la question du maintien des droits acquis. Elle devra d'ailleurs s'accompagner d'une harmonisation des efforts contributifs, dans le respect des conceptions spécifiques de chaque régime.

5. Cet exposé schématique des grands axes de la politique en matière de pensions des travailleurs salariés fait apparaître la dimension des problèmes, dont toute solution imposera un choix budgétaire difficile.

La situation économique est très sérieuse et la prudence s'impose avant de prendre des options qui pour la plupart seront irréversibles, d'autant plus qu'elles concernent des prestations de longue durée et engagent dès lors l'avenir.

2. Pensioenen van de openbare sector

Het wetsontwerp betreffende de begrotingsvoorstellen 1977-1978 bevat een reeks maatregelen van essentieel technische aard, waarvan de belangrijkste zijn :

- a) de in aanmerkingneming van de periodes doorgebracht als gewetensbezuwaarde, zowel voor de toekenning van het rustpensioen als voor de berekening ervan;
- b) eenzelfde pensioenregeling voor de wezen van vrouwelijke beroepsmilitairen als voor die van de vrouwelijke burgerlijke ambtenaren;
- c) de toekenning van het gewaarborgd minimumbedrag aan de personeelsleden die in disponibiliteit worden gesteld wegens ziekte of gebrekkigheid.

Daarbij komen nog de maatregelen die zijn vervat in de vijfde collectieve overeenkomst voor de openbare sector 1977 die op 28 oktober 1977 werd ondertekend door de Regering en het gemeenschappelijk vakbondsfront :

- a) de mogelijkheid voortijdig zijn loopbaan te beëindigen met behoud van het pensioenrecht op de normale pensioenleeftijd;
- b) de toekenning van een toelage van 800 F aan de rechthebbenden op een rustpensioen of van 600 F aan zij die een overlevingspensioen genieten, zo het rustpensioen aan 100 % geen 200 000 F of het overlevingspensioen tegen geen 150 000 F bedraagt;
- c) de toekenning van de door de wet van 19 juli 1977 voorziene vergoeding aan de gepensioneerden van de openbare sector, op wie de bepalingen van de artikelen 2 en 3 van de wet van 27 juli 1962 betreffende het gewaarborgd minimum van toepassing zijn.

B. De begroting van Pensioenen voor het begrotingsjaar 1978

De op de begroting van Pensioenen voor het begrotingsjaar 1978 uitgetrokken kredieten bedragen in totaal 107 117 100 000 F tegenover 97 008 300 000 F op de aangepaste begroting voor 1977 (de bijkredieten voor vroegere jaren, ten bedrage van 539 900 000 F, niet inbegrepen).

De vermeerdering van de kredieten voor het jaar 1978 ten opzichte van het jaar 1977 bedraagt bijgevolg 10 108 800 000 F of 10,4 %.

Per sectie kunnen de op de begroting van Pensioenen voor 1978 uitgetrokken kredieten als volgt worden onderverdeeld (in miljoenen F) :

— Sectie 31 :

Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen	40 638,3
---	----------

— Sectie 32 :

Oorlogspensioenen	12 127,5
-----------------------------	----------

— Sectie 33 :

Sociale pensioenen	52 753,5
------------------------------	----------

— Sectie 34 :

Diversen (provisioneel krediet om de weerslag van de sociale programmatie en de eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen op te vangen)	1 597,8
--	---------

Totaal	107 117,1
------------------	-----------

2. Pensions du secteur public

Le projet de loi relatif aux propositions budgétaires 1977-1978 contient une série de mesures d'ordre essentiellement technique, dont les principales sont :

- a) la prise en considération du temps passé comme objecteur de conscience, tant pour l'octroi de la pension de retraite que pour le calcul de celle-ci;
- b) un même régime de pension pour les orphelins des militaires de carrière du sexe féminin et pour ceux des fonctionnaires féminins civils;
- c) l'attribution du minimum garanti aux bénéficiaires d'un traitement d'attente accordé aux agents mis en disponibilité pour cause de maladie ou d'infirmité.

Il convient aussi de citer les mesures contenues dans la cinquième convention collective du secteur public 1977, signée le 28 octobre 1977 par le Gouvernement et par le front commun syndical :

- a) la faculté de mettre prématurément fin à sa carrière en conservant le droit à la pension à l'âge normal de l'admission à la retraite;
- b) l'attribution d'une allocation de 800 F aux bénéficiaires d'une pension de retraite ou de 600 F aux bénéficiaires d'une pension de survie, lorsque la pension de retraite ne dépasse pas 200 000 F à 100 % ou la pension de survie 150 000 F à 100 %;
- c) l'octroi de l'allocation prévue par la loi du 19 juillet 1977 aux pensionnés du secteur public qui bénéficient des dispositions des articles 2 et 3 de la loi du 27 juillet 1962 sur le minimum garanti.

B. Le budget des Pensions pour l'année budgétaire 1978

Le montant total des crédits inscrits au budget des Pensions pour l'année budgétaire 1978 s'élève à 107 117 100 000 F contre 97 008 300 000 F pour le budget ajusté de 1977 (compte non tenu de 539 900 000 F de crédits supplémentaires pour les années antérieures).

L'accroissement des crédits de l'année 1978 par rapport à l'année 1977 atteint par conséquent 10 108 800 000 F ou 10,4 %.

Par section, les crédits inscrits au budget des Pensions pour 1978 peuvent se subdiviser comme suit (en millions de F) :

— Section 31 :

Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires	40 638,3
---	----------

— Section 32 :

Pensions de guerre	12 127,5
------------------------------	----------

— Section 33 :

Pensions sociales	52 753,5
-----------------------------	----------

— Section 34 :

Divers (crédit provisionnel pour la programmation sociale et les augmentations éventuelles de l'indice des prix à la consommation)	1 597,8
--	---------

Total	107 117,1
-----------------	-----------

In de begroting van Pensioenen komt bovendien onder titel IV een afzonderlijke sectie voor, waarin de staatsuitgaven op toegewezen ontvangsten zijn samengebracht (o.m. de uitgaven inzake overlevingspensioenen).

Voor deze afzonderlijke sectie worden de globale inkomsten voor 1978 op 27 747 200 000 F geraamde, terwijl de globale uitgaven voor 1978 op 25 294 000 000 F worden geraamde.

Sectie 31. — Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen

Voor deze categorie van pensioenen is op de begroting voor 1978 een krediet van 40 638 300 000 F uitgetrokken, tegenover 36 475 800 000 F op de aangepaste begroting voor 1977.

De kredieten stijgen dus met 4 162 500 000 F of 11,4 % t.o.v. de aangepaste begroting voor 1977.

Deze verhoging is hoofdzakelijk te wijten aan de volgende factoren :

1. De stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen. Voor de aangepaste begroting voor 1977 werd de coëfficiënt 167,34 gebruikt voor de berekening van de uitgetrokken kredieten. Voor de begroting voor 1978 daarentegen werd uitgegaan van coëfficiënt 181,14. Zulks komt dus overeen met een verhoging van 8,24 %;

2. De verhoging van het aantal rechthebbenden in sommige categorieën van rustpensioenen. Die verhoging wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een vermindering in sommige andere categorieën van pensioenen.

Sectie 32 — Oorlogspensioenen

Voor deze pensioenen bedragen de op de begroting van Pensioenen voor 1978 uitgetrokken kredieten 12 miliard 127 500 000 F tegenover 11 257 500 000 F op de aangepaste begroting voor 1977, dit is 870 000 000 F of 7,7 % meer ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1977.

Deze verhoging spruit hoofdzakelijk voort uit :

1. de stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen;
2. de verhoging van het aantal gerechtigden op een weduwenrente of op een rente van burgerlijk slachtoffer (weggevoerde of werkweigeraar) van de oorlog 1940-1945;
3. De toename van het aantal gerechtigden op een voorafvalideitspensioen, toegekend aan zekere krijgsgevangenen;
4. de uitvoering van het protocol-akkoord tussen de Regering en de vaderlandlievende verenigingen met het oog op de regeling van de nog hangende problemen der oorlogsslachtoffers. In het raam van dit protocol werd een provisioneel krediet uitgetrokken voor het dekken van de uitgaven voortvloeiend uit de nieuwe voordelen die in 1978 worden toegekend.

Deze onderscheiden verhogingen worden echter gedeeltelijk gecompenseerd door de vermindering van het aantal pensioenen of renten toegekend aan andere categorieën van gerechtigden.

Sectie 33. — Sociale pensioenen

Het totale bedrag van de kredieten voor de verschillende tegemoetkomingen van de Staat in de sector van de sociale

En outre, le budget des Pensions comporte, au titre IV, une section particulière où sont rassemblées les dépenses de l'Etat sur recettes affectées (notamment les dépenses en matière de pensions de survie).

Pour cette section particulière, les recettes totales de l'année 1978 sont évaluées à 27 747 200 000 F, tandis que les dépenses totales de l'année 1978 sont évaluées à 25 294 000 000 F.

Section 31. — Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires

Pour cette catégorie de pensions, les crédits inscrits au budget des Pensions pour 1978 s'élèvent à 40 638 300 000 F, contre 36 475 800 000 F au budget ajusté pour 1977.

L'accroissement des crédits atteint par conséquent 4 162 500 000 F ou 11,4 % par rapport au budget ajusté pour 1977.

Cette augmentation est due principalement aux facteurs ci-après :

1. La hausse de l'indice des prix à la consommation. En ce qui concerne le budget ajusté pour 1977, c'est le coefficient 167,34 qui a été utilisé pour le calcul des crédits inscrits aux différents articles, tandis que dans le budget pour 1978 c'est le coefficient 181,14 qui a été choisi, ce qui correspond donc à une augmentation de 8,24 %.
2. L'accroissement du nombre de bénéficiaires dans certaines catégories de pensions de retraite, partiellement compensé par une diminution dans certaines autres catégories de pensions.

Section 32. — Pensions de guerre

Pour ces pensions, les crédits inscrits au budget des Pensions pour 1978 s'élèvent à 12 127 500 000 F contre 11 milliard 257 500 000 F au budget ajusté pour 1977, ce qui représente une augmentation de 870 000 000 F ou 7,7 % par rapport au budget ajusté pour 1977.

Cette augmentation résulte, en ordre principal :

1. de la hausse de l'indice des prix à la consommation;
2. de l'accroissement du nombre des bénéficiaires d'une rente de veuve ou de victime civile (déporté ou réfractaire) de la guerre 1940-1945;
3. de l'accroissement du nombre des bénéficiaires d'une pension forfaitaire d'invalidité accordée à certains prisonniers de guerre;
4. de l'entrée en vigueur du protocole d'accord entre le Gouvernement et les associations patriotiques en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre. Dans le cadre de ce protocole, un crédit provisionnel a été inscrit en vue de couvrir les dépenses résultant des nouveaux avantages qui seront accordés en 1978.

Toutefois, ces diverses augmentations sont partiellement compensées par la diminution du nombre de pensions ou de rentes accordées à d'autres catégories de bénéficiaires.

Section 33. — Pensions sociales

Le montant total des crédits prévus pour les différentes interventions de l'Etat dans le secteur des pensions sociales

pensioenen bedraagt 52 753 500 000 F voor de begroting van Pensioenen voor 1978 tegenover 46 848 300 000 F voor de aangepaste begroting voor 1977.

De kredieten stijgen bijgevolg met 5 905 200 000 F d.i. 12,6 % ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1977.

Die kredieten zijn onderverdeeld als volgt :

1. De rijksbijdrage tot het vestigen van de ouderdomsrenten en van de weduwenrenten, bedraagt 602 000 000 F.

2. De jaarlijkse toelage aan de Rijksdienst voor Werknemerspensioen in toepassing van het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, bedraagt 19 142 700 000 F.

Deze toelage werd vastgesteld rekening houdend met een jaarlijkse vermindering, buiten index, tot 2 % van deze toelage; de bestaande wetgeving wordt dienovereenkomstig gewijzigd.

3. De dotatie aan de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen met het oog op de financiering van de uitgaven voortvloeiend uit de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, bedraagt 3 808 500 000 F.

4. De toelage aan het Rijksinstituut voor de sociale zekeringen der zelfstandigen bedraagt 15 039 900 000 F voor de financiering van de pensioenregeling voor zelfstandigen.

5. De tegemoetkoming van het Rijk in de uitgaven met betrekking tot de invaliditeitspensioenen der mijnwerkers en ermee gelijkgestelden, bereikt 4 843 600 000 F.

6. De last van de aanvullende renten voor de aangeslotenen bij de Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag voor diensten tijdens de oorlog bewezen, bedraagt 5 500 000 F.

7. De terugbetaling door het Rijk aan de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen, van het verschil tussen de uitbetalingen verricht in toepassing van de reglementering betreffende de gerechtigden op een statuut van nationale erkentelijkheid en de uitkeringen die zouden vereffend geweest zijn zonder toepassing van deze reglementering, bedraagt 574 000 000 F.

8. De tegemoetkoming van de Staat ingevolge de overname door de Rijksdienst voor werkemerspensioenen van bepaalde bevoegdheden en taken van de Verzekeringsinstelling tegen invaliditeit te Malmédy en van die van de Verzekeringsinstelling van de bedienden van de privé-sector te Malmédy, bedraagt 4 500 000 F.

9. De speciale toelage aan de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen, voor stijging van de bijzondere maatregelen die ten gunste van de mijnwerkers werden genomen, bedraagt 1 806 000 000 F.

10. De speciale toelage aan de Rijksdienst voor werkemerspensioenen in toepassing van het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967, gewijzigd bij de wet van 28 maart 1973 tot verhoging van de werkemerspensioenen en tot invoering van een mechanisme waardoor het bedrag van de pensioenen wordt aangepast aan de evolutie van het algemeen welzijn, bedraagt 6 768 000 000 F.

s'élève à 52 753 500 000 F pour le budget des Pensions pour l'année budgétaire 1978, contre 46 848 300 000 F pour le budget ajusté pour 1977.

L'augmentation des crédits atteint par conséquent 5 905 200 000 F ou 12,6 % par rapport au budget ajusté pour 1977.

Ces crédits se subdivisent comme suit :

1. La contribution de l'Etat dans la constitution des rentes de vieillesse et des rentes de veuve s'élève à 602 000 000 F.

2. La subvention annuelle à l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés, en application de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, s'élève à 19 142 700 000 F.

Le montant de cette subvention a été fixé compte tenu d'une réduction annuelle atteignant jusqu'à 2 % hors index, la législation actuelle étant modifiée en conséquence.

3. La dotation à la Caisse nationale des Pensions de Retraite et de Survie en vue du financement des dépenses découlant de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti aux personnes âgées s'élève à 3 808 500 000 F.

4. La subvention à l'Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants pour le financement du régime de pensions des travailleurs indépendants se monte à 15 039 900 000 F.

5. L'intervention de l'Etat dans les dépenses en matière de pensions d'invalidité des ouvriers mineurs et assimilés atteint 4 843 600 000 F.

6. La charge des rentes complémentaires aux affiliés de la Caisse de Secours et de Prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge, en raison de services rendus en temps de guerre, s'élève à 5 500 000 F.

7. Le remboursement par l'Etat à l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés de la différence entre les prestations payées en application de la réglementation relative aux ayants droit d'un statut de reconnaissance nationale et les prestations qui auraient été liquidées sans l'application de ces dispositions s'élève à un montant de 574 000 000 de F.

8. L'intervention de l'Etat à la suite de la reprise par l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés d'attributions et tâches déterminées de l'Institut d'Assurance contre l'Invalidité de Malmédy et de celles de l'Institut d'Assurance des Employés privés de Malmédy s'élève à 4 500 000 F.

9. La subvention spéciale à l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés destinée à couvrir les mesures spéciales en faveur des ouvriers mineurs se monte à 1 806 000 000 de F.

10. La subvention spéciale versée à l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés en application de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967, modifié par la loi du 28 mars 1973 majorant les pensions des travailleurs salariés et instaurant un mécanisme d'adaptation du montant des pensions à l'évolution du bien-être général, se monte à 6 768 000 000 de F.

11. De terugbetaling door het Rijk, aan het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, van het verschil tussen de uitbetalingen verricht krachtens de reglementering betreffende de gerechtigden op een statut van nationale erkentelijkheid en de uitkeringen die zouden vereffend geweest zijn zonder toepassing van deze reglementering bedraagt 120 000 000 F.

12. De last van de rentebijslag voor de begünstigden met een, om redenen van rationale erkentelijkheid, niet of slechts gedeeltelijk verminderd vervroegd rustpensioen, bedraagt 38 800 000 F.

Sectie 34. — Diversen

In deze sectie 34 is een provisioneel krediet ten bedrage van 1 597 800 000 F uitgetrokken tot dekking van de last die voor de gehele begroting van Pensioenen voortvloeit uit een eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijsen en uit de sociale programmatie in de loop van het jaar 1978.

Voor de aangepaste begroting van 1977, bedragen de voor dat doel uitgetrokken kredieten 2 426 700 000 F.

C. Aanpassing van de begroting van pensioenen voor het begrotinsjaar 1977

Het globale bedrag van de op het bijblad van de begroting van Pensioenen voor het begrotinsjaar 1977 uitgetrokken bijkredieten bedraagt 823 100 000 F (283 200 000 F voor het begrotinsjaar 1977 en 539 900 000 F voor vroegere jaren); het globaal bedrag van de kredietverminderingen bedraagt 706 100 000 F.

De netto-stijging van de kredieten beloopt dus 117 000 000 F of 0,1 % van het total bedrag der kredieten, die oorspronkelijk uitgetrokken waren op de begroting van pensioenen voor het jaar 1977 en die 97 431 200 000 F bedroegen.

Het totale bedrag der kredieten, die uitgetrokken zijn op de aangepaste begroting van pensioenen voor het jaar 1977 bedraagt derhalve 97 008 300 000 F voor de kredieten van het lopend jaar en 539 900 000 F voor de kredieten van de voorgaande jaren, hetzij in het totaal 97 548 200 000 F.

De op het bijblad van de begroting van Pensioenen voor 1977 uitgetrokken kredieten kunnen verdeeld worden over de volgende secties :

(in miljoenen F)

— Sectie 31

Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen (verhoging van 153 800 000 F voor het jaar 1977 en van 12 200 000 F voor de vroegere jaren, maar eveneens een vermindering van 87 000 000 F)

Saldo	+ 79,0
-----------------	--------

— Sectie 32

Oorlogspensioenen (verhoging van 25 000 000 F voor het jaar 1977) + 25,0

11. Le remboursement par l'Etat à l'Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants de la différence entre les prestations payées en application de la réglementation relative aux ayants droit d'un statut de reconnaissance nationale et les prestations qui auraient été liquidées sans l'application de ces dispositions atteint 120 000 000 de F.

12. La charge des compléments de rentes au profit des ayants droit, pour des motifs de reconnaissance nationale, à une pension de retraite anticipée non réduite ou partiellement réduite se monte à 38 800 000 F.

Section 34. — Divers

Dans cette section 34 a été inscrit un crédit provisionnel d'un montant de 1 597 800 000 F, en vue de couvrir les charges résultant, pour l'ensemble du budget des Pensions, d'une éventuelle augmentation de l'indice des prix à la consommation et de la programmation sociale au cours de l'année 1978.

Les crédits inscrits à cette fin au budget ajusté pour 1977 s'élevaient à 2 426 700 000 F.

C. Feuilleton d'ajustement du budget des Pensions pour l'année 1977

Le montant global des crédits supplémentaires inscrits au feuilleton d'ajustement du budget des Pensions pour l'année budgétaire 1977 se monte à 823 100 000 F (à savoir 283 200 000 F pour l'exercice 1977 et 539 900 000 F pour les exercices antérieurs), tandis que le montant global des réductions de crédits se monte à 706 100 000 F.

L'augmentation nette des crédits atteint donc 117 000 000 F ou 0,1 % du montant total des crédits inscrits initialement au budget des Pensions pour l'année 1977, lesquels s'élevaient à 97 431 200 000 F.

Le montant total des crédits inscrits au budget ajusté des Pensions pour l'année 1977 se monte dès lors à 97 008 300 000 F pour les crédits de l'année en cours et à 539 900 000 F pour les crédits des années antérieures, soit au total 97 548 200 000 F.

Les crédits supplémentaires inscrits au feuilleton d'ajustement du budget des Pensions pour 1977 peuvent être, par section, décomposés comme suit :

(en millions de F)

— Section 31

Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires (augmentation de 153 800 000 F pour l'année 1977 et de 12 200 000 F pour les années antérieures, mais également réduction de 87 000 000 F)

Solde	+ 79,0
-----------------	--------

— Section 32

Pensions de guerre (augmentation de 25 000 000 F pour l'année 1977) + 25,0

— Sectie 33

Sociale pensioenen

(verhoging van 104 400 000 F voor het jaar 1977 en van 527 700 000 F voor vroegere jaren maar tevens een vermindering van 73 000 000 F)

Saldo	+ 559,1
-----------------	---------

— Sectie 34

Diversen (provisioneel krediet) (vermindering van 546 100 000 F)	- 546,1
Totaal	+ 117,0

Hierna volgt een bondige commentaar over de in de verschillende secties van de begroting ingeschreven bij-kredieten :

Sectie 31. — Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen

Voor deze sectie bedragen de op het bijblad van de begroting van Pensioenen voor het jaar 1977 uitgetrokken bij-kredieten 166 000 000 F (te weten 153 800 000 F voor het lopend jaar en 12 200 000 F voor de vroegere jaren) terwijl de kredietverminderingen 87 000 000 F bedragen. De netto-kredietverhoging bereikt bijgevolg 79 000 000 F of 0,2 % van het bedrag der kredieten dat oorspronkelijk was uitgetrokken in deze sectie van de begroting 1977 en dat 36 409 000 000 F bedroeg.

Deze verhogingen of verminderingen van kredieten zijn te wijten aan verschillende kleine aanpassingen, die noodzakelijk waren omdat de evolutie van het aantal begunstigen, voor zekere categorieën van pensioenen, renten, vergoedingen of tussenkomsten van de Schatkist, niet volledig overeenstemde met de vooruitzichten die in aanmerking werden genomen bij het opmaken van de begroting 1977.

Sectie 32. — Oorlogspensioenen

Voor deze sectie bedragen de bijkredieten die op het bijblad van de begroting van Pensioenen voor het jaar 1977 werden uitgetrokken 25 000 000 F, hetzij 0,2 % van het totaal der kredieten uitgetrokken op deze sectie van de begroting van 1977 die 11 232 500 000 F bedroegen.

Deze verhoging is te wijten aan de toepassing van artikel 1 van het protocol-akkoord tussen de Regering en de vaderlandlievende verenigingen met het oog op de regeling van de nog hangende problemen der oorlogsslachtoffers. Dit krediet moet dienen om vanaf 1 januari 1977 bepaalde maatregelen te verwezenlijken ten voordele van de weerstanders tegen het nazisme in de vroeger ingelijfd gebieden.

Sectie 33. — Sociale pensioenen

Voor deze sectie bedragen de bijkredieten die op het bijblad van de begroting van Pensioenen voor 1977 werden uitgetrokken 632 100 000 F (104 400 000 F voor het jaar 1977 en 527 700 000 F voor de vroegere jaren) terwijl de kredietvermindering 73 000 000 F bedraagt. De netto-kredietvermeerdering bedraagt bijgevolg 559 100 000 F of 1,2 % van het bedrag der kredieten dat oorspronkelijk was ingeschreven in deze sectie van de begroting 1977 en dat 46 816 900 000 F bedroeg.

— Section 33

Pensions sociales

(augmentation de 104 400 000 F pour l'année 1977 et de 527 700 000 F pour les années antérieures, mais également réduction de 73 000 000 F)

Solde	+ 559,1
-----------------	---------

— Section 34

Divers (crédit provisionnel) (réduction de 546 100 000 F)	- 546,1
Total	+ 117,0

Voici un bref commentaire des crédits supplémentaires inscrits dans les différentes sections de ce budget :

Section 31. — Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires

Pour cette section, les crédits supplémentaires inscrits au feuilleton d'ajustement du budget des Pensions pour l'année 1977 s'élèvent à 166 000 000 F (à savoir 153 800 000 F pour l'année en cours et 12 200 000 F pour les années antérieures), tandis que les réductions de crédits s'élèvent à 87 000 000 F. L'augmentation nette des crédits atteint par conséquent 79 000 000 F ou 0,2 % du montant des crédits initialement inscrits dans cette section du budget pour 1977, lesquels s'élevaient à 36 409 000 000 F.

Ces augmentations ou réductions de crédits sont dues aux diverses adaptations mineures qui ont été nécessaires étant donné que, pour certaines catégories de pensions, rentes, allocations ou interventions du Trésor, l'évolution du nombre des bénéficiaires n'a pas été conforme aux prévisions retenues lors de l'élaboration du budget pour 1977.

Section 32. — Pensions de guerre

Pour cette section, les crédits supplémentaires inscrits au feuilleton d'ajustement du budget des Pensions pour l'année 1977 s'élèvent à 25 000 000 F, soit 0,2 % du total des crédits initialement inscrits dans cette section du budget pour 1977, qui s'élevaient à 11 232 500 000 F.

Cette augmentation est due à l'application de l'article 1 du protocole d'accord entre le Gouvernement et les associations patriotiques en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre. Ce crédit doit servir à réaliser à partir du 1er janvier 1977 certaines mesures en faveur des résistants au nazisme dans les anciennes régions annexées.

Section 33. — Pensions sociales

Pour cette section, les crédits supplémentaires inscrits au feuilleton d'ajustement du budget des Pensions pour 1977 s'élèvent à 632 100 000 F (à savoir 104 400 000 F pour l'année 1977 et 527 700 000 F pour les années antérieures) tandis que les réductions de crédits s'élèvent à 73 000 000 F. L'augmentation nette des crédits s'élève, par conséquent, à 559 100 000 F ou 1,2 % du montant de crédits initialement inscrit dans cette section du budget pour 1977, lesquels s'élevaient à 46 816 900 000 F.

Deze kredietvermeerderingen of -verminderingen zijn te wijten aan de verschillende aanpassingen ten gevolge van de evolutie van de behoeften die sinds het opmaken van de begroting voor 1977 werden vastgesteld en voornamelijk :

— aan de toekenning van een welvaartspremie aan de mijnwerkers en de ermede gelijkgestelden, die een invaliditeitspensioen genieten : 103 200 000 F;

— aan de aanpassing van de bijzondere toelage die aan de Rijksdienst voor werknemerspensioenen gestort werd (verhoging van de werknemerspensioenen en invoering van een mechanisme waardoor het bedrag van de pensioenen wordt aangepast aan de evolutie van de algemene welvaart). Inderdaad, uit de definitieve afrekening voor de jaren 1974 tot 1976 blijkt een verschil tussen het bedrag van de verschuldigde toelagen en het bedrag der uitbetaalde toelagen, dat gelijk is aan : 467 100 000 F (voor de vroegere dienstjaren).

Sectie 34. — Diversen

Voor deze sectie werden de kredieten met 546 100 000 F verminderd, rekening houdend met de evolutie van de index in de loop van het jaar 1977.

BESPREKING

Bevoegdheid van de Minister van Pensioenen

In bijlagen I en II bij het onderhavige verslag worden de koninklijke besluiten opgenomen i.v.m. de bevoegdheden van de Minister van Pensioenen t.a.v. de departementen van Sociale Voorzorg en van Financiën.

Bijzonder brugpensioen voor invaliden en werklozen Invloed op het pensioenstelsel van de zelfstandigen

In het wetsontwerp betreffende de budgettaire voorstellen 1977-1978 wordt een stelsel van bijzonder brugpensioen uitgewerkt voor oudere werklozen (art. 101 tot en met 109) en bejaarde invaliden (art. 161 tot en met 167). Daar een aantal van deze personen een gemengde loopbaan hebben, zal de voorgestelde maatregel een weerslag hebben op het pensioenstelsel van de zelfstandigen. De belangrijkheid van deze financiële last voor 1978 kan op dit ogenblik niet met zekerheid worden vastgesteld. Naargelang van het aantal invaliden en werklozen met een gemengde loopbaan, die van de regeling zullen gebruik maken, variëren de ramingen van 100 miljoen tot 1,5 miljard F.

Uit de Commissie kwam het voorstel, geconcretiseerd in het amendement van de heer d'Alcantara (zie Stuk n° 4-III/2), de toelage aan het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen te verhogen ter compensatie van de last voortvloeiend uit de programmawet.

De pensioenregeling van de zelfstandigen zal einde 1977 een gecumuleerd tekort hebben van circa 15 miljard F. In 1978 zal hier nog 3 miljard F bijkomen :

1,5 miljard F financiële last van het gecumuleerd tekort;
1,5 miljard F structureel tekort.

Volgens het amendement van de heer d'Alcantara zal dit globale deficit van 18 miljard F nog met ± 500 miljoen F aangroeien ingevolge de bepalingen van de programmawet.

Ces augmentations ou réductions de crédits sont dues aux diverses adaptations suite à l'évolution des besoins qui ont été observés depuis l'élaboration du budget pour 1977, et en ordre principal :

— l'octroi d'une prime de bien-être aux ouvriers mineurs et assimilés, bénéficiaires d'une pension d'invalidité : 103 200 000 F;

— l'adaptation de la subvention spéciale réservée à l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés (majoration des pensions des travailleurs salariés et instauration d'un mécanisme d'adaptation du montant des pensions à l'évolution du bien-être général). En effet, le décompte définitif des années 1974 à 1976 fait apparaître une différence entre le montant des subventions dues et le montant des subventions liquidées, différence s'élevant à 467 100 000 F (pour les années antérieures).

Section 34. — Divers

Pour cette section, les crédits ont été réduits de 546 100 000 F, compte tenu de l'évolution de l'index dans le courant de l'année 1977.

DISCUSSION

Attributions du Ministre des Pensions

Les arrêtés royaux fixant les attributions du Ministre des Pensions au sein des départements de la Prévoyance sociale et des Finances figurent aux annexes I et II du présent rapport.

Prépension spéciale pour invalides et pour chômeurs Incidence sur le régime de pension des travailleurs indépendants

Le projet de loi relatif aux propositions budgétaires 1977-1978 instaure un système de prépension spéciale en faveur des chômeurs âgés (art. 101 à 109 inclus) et des invalides âgés (art. 161 à 167 inclus). Etant donné qu'un certain nombre d'entre eux ont une carrière mixte, la mesure proposée aura une incidence sur le régime de pension des travailleurs indépendants. Le volume de cette charge financière pour 1978 ne peut pas être établi avec certitude pour l'instant. Les évaluations varient de 100 millions à 1,5 milliard de F, en fonction du nombre des invalides et des chômeurs ayant une carrière mixte qui useront de ce système.

M. d'Alcantara présente un amendement (Doc. n° 4-III/2) concrétisant la proposition faite en Commission de relever la subvention à l'Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants en vue de compenser la charge résultant de la loi-programme.

Le régime de pension des travailleurs indépendants présentera à la fin de l'année 1977 un déficit cumulé de quelque 15 milliards de F. En 1978, 3 milliards s'y ajouteront encore :

1,5 milliard de charge financière du déficit cumulé;
1,5 milliard de déficit structurel.

Selon l'amendement de M. d'Alcantara, ce déficit global de 18 milliards de F augmentera encore de quelque 500 millions en vertu des dispositions de la loi-programme.

Op de lopende uitgaven (Sectie 33. — Sociale pensioenen) zou het krediet uitgetrokken onder artikel 42.03 van 15 039 900 000 F moeten gebracht worden op 15 539 900 000 F (en niet 16 450 900 000 F, zoals ingevolge een materiële vergissing vermeld werd in het Stuk n° 4-III/2).

Het is maar logisch dat de Regering die het voorstel inzake het brugpensioen voor werklozen en invaliden geformuleerd heeft, er ook de financiering van verzekert.

Dit probleem behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Middenstand die terzake wellicht voorstellen zal formuleren in het kader van zijn plan voor de K. M. O. De Minister van Pensioenen kan dit amendement evenwel niet aannemen. Hij kan immers bezwaarlijk vooruitlopen op de oplossingen die de Regering zal uitwerken. De Eerste Minister zal wellicht een verklaring aflaggen over dit probleem in het raam van de besprekking van de Programmawet in de Senaat.

Een andere reden om het amendement niet te weerhouden ligt volgens de Minister in de onzekerheid t.a.v. de werkelijke financiële weerslag.

Het is dus onverantwoord nu reeds precieze bedragen naar voren te brengen. Indien zulks nodig mocht blijken, zouden via de bijkredieten, de nodige budgettaire correcties kunnen worden doorgevoerd.

Naar aanleiding van deze besprekking vroeg een lid of overleg werd gepleegd met de bejaardenorganisaties en de mutualiteiten. Het is volgens hen noodzakelijk de bejaarde invaliden en werklozen duidelijk in te lichten over de draagwijdte van de beschikkingen van de programmawet. Naar gelang van het geval zullen zij er immers geen voordeel bij hebben van pensioenstelsel te veranderen. De Minister van Pensioenen verklaarde dat wegens gebrek aan tijd, vooralsnog geen overleg werd gepleegd met de bejaardenorganisaties evenals met de mutualiteiten en andere sociale partners om het nieuwe mechanisme toe te lichten.

Er zij evenwel aangestipt dat het koninklijk besluit tot uitvoering van de betrokken wetsbepalingen voor advies werd voorgelegd aan het beheerscomité waarin de vakbonden en de werkgeversorganisaties zitting hebben, aan de Rijksdienst voor werknemerspensioenen, aan de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering en aan het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers.

Financieringsplan voor de pensioenregeling der werknemers

Bijlage III bij het onderhavige verslag geeft de vooruitzichten inzake de financiering van het pensioenstelsel der werknemers tot 1985.

Verhouding tussen het pensioen van zelfstandige en het gewaarborgd minimuminkomen

Het gewaarborgd minimuminkomen wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de levensduurte. Het pensioenbedrag van de zelfstandigen is sinds geruime tijd ongewijzigd gebleven.

Op 1 september 1977 bedroeg het gezinspensioen voor de zelfstandigen 123 046 F, het gewaarborgd inkomen : 115 571 F. Binnen afzienbare tijd zal het gewaarborgd inkomen het pensioenbedrag overtreffen.

De minstbedeelden moeten inderdaad een beroep kunnen doen op de maatschappelijke solidariteit, maar dit geldt eveneens voor de zelfstandigen.

Pour les dépenses courantes (Section 33. — Pensions sociales), le crédit inscrit à l'article 42.03 devrait être porté de 15 039 900 000 F à 15 539 900 000 F (et non à 16 450 900 000 F, chiffre qui figure au Doc. n° 4-III/2 mais qui est dû à une erreur matérielle).

Il n'est que logique que le Gouvernement, qui a formulé la proposition en matière de prépension des chômeurs et des invalides, en assure aussi le financement.

Ce problème relève des attributions du Ministre des Classes moyennes, qui formulera sans doute, sur ce point, des propositions dans le cadre de son plan en faveur des P. M. E. Le Ministre des Pensions ne peut cependant pas accepter cet amendement. En effet, il lui est difficile de préjuger des solutions que le Gouvernement mettra au point. Ce problème fera sans doute l'objet d'une déclaration du Premier Ministre dans le cadre de la discussion de la loi-programme au Sénat.

Une autre raison de ne pas retenir l'amendement réside, selon le Ministre, dans l'incertitude concernant l'incidence financière réelle.

Il ne se justifie donc pas d'avancer dès à présent des montants précis. Si cela se révélait nécessaire, les corrections budgétaires requises pourraient être opérées par la voie des crédits supplémentaires.

A l'issue de cette discussion, un membre demande si les organisations de personnes âgées et les mutualités ont été consultées. Selon lui, il est nécessaire d'informer clairement les invalides et les chômeurs âgés sur la portée des dispositions de la loi-programme. Selon le cas, en effet, ces ayants droit n'auront pas avantage à changer de régime de pension. Le Ministre des Pensions déclare que le manque de temps a empêché jusqu'à présent une concertation avec les organisations de personnes âgées, ainsi qu'avec les mutualités et les autres interlocuteurs sociaux en vue de préciser le nouveau mécanisme.

Il convient toutefois de souligner que le projet d'arrêté royal portant exécution des dispositions légales en cause a été soumis à l'avis du Comité de Gestion, au sein duquel les organisations syndicales et patronales sont représentées, de l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés, de la Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité et du Fonds national de Retraite des Ouvriers mineurs.

Plan de financement du régime des pensions des travailleurs salariés

L'annexe III du présent rapport présente les perspectives de financement du régime des pensions des travailleurs salariés jusqu'à 1985.

Rapport entre la pension d'indépendant et le revenu minimum garanti

Le revenu minimum garanti est ajusté annuellement à l'évolution du coût de la vie, alors que le taux de la pension d'indépendant est demeuré inchangé depuis un temps considérable.

Au 1er septembre 1977, le taux de la pension de ménage des indépendants s'élevait à 123 046 F et celui du revenu garanti à 115 571 F. Le taux du revenu garanti excédera avant longtemps celui de la pension d'indépendant.

S'il est vrai que les personnes les moins favorisées doivent pouvoir recourir à la solidarité de la société, cette solidarité doit aussi bien s'étendre aux travailleurs indépendants.

De Minister van Pensioenen herinnert eraan dat de Regeling, tijdens de algemene besprekking van de Rijksmiddelenbegroting voor 1978 in de Kamer, haar bedoeling had te kennen gegeven een bepaald evenwicht in stand te houden tussen de verschillende bedragen van de aan de onderscheiden categorieën van gerechtigden uitgekeerde pensioenen.

Derhalve meent zij dat er geen sprake kan van zijn het bedrag van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden op te trekken boven een grens die in overeenstemming is met de voordelen toegekend in de regelingen waarvoor sociale bijdragen moeten worden betaald.

In bijlage IV bij dit verslag wordt het verloop van het gewaarborgd inkomen en van het pensioen der zelfstandigen weergegeven.

Werknemerspensioen

De Minister van Pensioenen heeft in zijn inleidende uitzetting herinnerd aan « de toekenning van een forfaitaire herwaarderingsvergoeding in september 1977 en aan de verhoging van het bedrag van het werknemerspensioen met inachtneming van die vergoeding met ingang van 1 januari 1978, en zulks krachtens de wet van 19 juli 1977 ».

De toekenning van die vergoeding werd evenwel beperkt tot degenen wier pensioen vóór 1 januari 1976 is ingegaan, ten einde het verschil tussen vroegere en recente pensioenen niet te vergroten. Deze laatste worden immers berekend op grond van een loon dat voortaan op een ruimere schaal wordt gherwaardeerd voor de jaren 1955 tot 1974. Geldt die uitleg, die door de Minister van Pensioenen trouwens werd herinnerd in zijn antwoord op de schriftelijke vraag van volksvertegenwoordiger Gondry (B. Z. 1977, Bulletin n° 16, blz. 676), eveneens voor het relatief veelvuldig voorkomende geval van iemand die sedert lang ziek was en bijgevolg geen loon maar alleen een invaliditeitspensioen genoot en die na 1 januari 1976 gepensioneerd werd ? Bestaat in dit concrete geval niet het gevaar dat een nieuwe discriminatie wordt geschapen ?

De Minister van Pensioenen antwoordt dat :

1º krachtens artikel 148 van het wetsontwerp betreffende de begrotingsvoorstellen 1977-1978, in juli 1978, een forfaitaire herwaarderingsvergoeding zal worden toegekend aan de rechthebbenden op een werknemerspensioen dat vóór 1 januari 1977 is aangevangen. Het bedrag van deze vergoeding is gelijk aan 5 227 F of aan 4 182 F naargelang het gaat om een rustpensioen, berekend tegen het gezinsbedrag, of een rustpensioen, berekend tegen het bedrag voor alleenstaande of een overlevingspensioen.

Hieruit volgt dat de betrokkenen waarvan het pensioen in 1976 is aangevangen deze vergoeding in 1978 zal bekomen.

2º de wet van 19 juli 1977 voorziet in de toekenning, in 1977, van een forfaitaire vergoeding aan de rechthebbenden op een werknemerspensioen dat vóór 1 januari 1976 is aangevangen.

Ingevolge verscheidene vragen die tijdens de parlementaire werkzaamheden in verband met deze wet werden gesteld omtrek de opportunité van deze bijzondere voorwaarde, heeft de administratie een technische studie verricht.

Deze studie bevat de volgende conclusie :

Het niet toekennen van de forfaitaire herwaarderingsvergoeding aan de rechthebbenden op een werknemerspensioen dat in 1976 is aangevangen, heeft niet voor gevolg dat deze personen worden benadeeld t.a.v. zij waaraan het pensioen vóór 1976 is ingegaan.

Le Ministre des Pensions rappelle qu'au cours de la discussion générale à la Chambre, du budget des Voies et Moyens pour 1978, le Gouvernement avait exprimé son intention de maintenir un équilibre entre les divers montants de pensions octroyées aux diverses catégories de bénéficiaires.

Dans ce cadre, le Gouvernement estime qu'il ne peut être envisagé de relever le montant du revenu garanti aux personnes âgées, au-delà des limites compatibles avec les avantages octroyés dans les régimes donnant lieu au paiement de contributions sociales.

L'annexe IV du présent rapport retrace l'évolution du revenu minimum garanti et de la pension des indépendants.

La pension des travailleurs salariés

Dans son exposé introductif le Ministre des Pensions a rappelé « l'octroi d'une allocation forfaitaire de réévaluation en septembre 1977 et l'augmentation du montant de la pension de travailleur salarié, à partir du 1er janvier 1978, en fonction du montant de cette allocation, en vertu de la loi du 19 juillet 1977 ».

L'octroi de cette allocation a toutefois été limité aux pensionnés dont la pension a pris cours avant le 1er janvier 1976, de façon à ne pas accroître l'écart entre pensions anciennes et pensions récentes. En effet, ces dernières sont calculées sur la base de rémunérations qui sont désormais réévaluées d'une manière plus importante pour les années 1955 à 1974. Cette explication, que le Ministre des Pensions a d'ailleurs rappelée en réponse à une question écrite du député Gondry (S. E. 1977, Bulletin n° 16, p. 676), est-elle également valable dans le cas — relativement fréquent — de celui qui, malade depuis longtemps, ne bénéficie plus de rémunérations mais seulement d'une pension d'invalidité et qui a été admis à la retraite après le 1er janvier 1976 ? N'y a-t-il pas, dans ce cas précis, le risque de voir apparaître une nouvelle discrimination ?

Le Ministre des Pensions répond ce qui suit :

1º En vertu de l'article 148 du projet de loi relatif aux propositions budgétaires 1977-1978, une allocation forfaitaire de revalorisation sera octroyée, en juillet 1978, aux bénéficiaires d'une pension de travailleur salarié, ayant pris cours avant le 1er janvier 1977. Le montant de cette allocation est égal à 5 227 F ou à 4 182 F, selon qu'il s'agit soit d'une pension de retraite calculée au taux ménage, soit d'une pension de retraite calculée au taux d'isolé ou d'une pension de survie.

Il en résulte que l'intéressé dont la pension a pris cours en 1976 bénéficiera de cette allocation en 1978.

2º La loi du 19 juillet 1977 prévoit l'octroi, en 1977, d'une allocation forfaitaire aux bénéficiaires d'une pension de travailleur salarié ayant pris cours avant le 1er janvier 1976.

A la suite de certaines questions posées au cours des travaux parlementaires quant à l'opportunité de cette condition spéciale prévue par la loi précitée, l'administration a procédé à une étude technique.

Cette étude a abouti à la conclusion suivante :

Le non-octroi de l'allocation de revalorisation forfaitaire aux bénéficiaires d'une pension de travailleur salarié ayant pris cours en 1976 n'a pas pour effet de désavantager les intéressés par rapport aux personnes dont la pension a pris cours avant 1976.

a) Inderdaad, de technische modaliteiten die van toepassing zijn in de regeling van de werknemerspensioenen hebben tot gevolg dat de pensioenen die in 1976 werden toegekend, berekend worden :

- in functie van één jaar meer tegen werkelijke lonen (1975);
- op grond van lonen die aanzienlijker geheraardeerd zijn voor de jaren 1955 tot 1974.

In globo, vermeerdert deze herwaardering die pensioenen t.o.v. de pensioenen welke vóór 1976 zijn aangevangen in een mate die in principe de verhoging die voortvloeit uit de toekenning van deze eenmalige vergoeding overtreft.

b) Verschillen kunnen evenwel voorkomen bij vergelijking van individuele toestanden, vermits het bedrag van het pensioen varieert naargelang van de loopbaan en naargelang van de in aanmerking genomen lonen.

Aanvaard moet worden dat voor de oude werknemers die sedert 1955 invalide zijn (arbeider) of sedert 1968 (mijnwerker), de eenmalige vergoeding groter kan zijn dan de vermeerdeering van het pensioenbedrag dat het resultaat is van de herwaardering van de lonen. Er dient evenwel te worden aangestipt dat de gevallen van opruststelling in 1976 van arbeiders, invalide van vóór 1955, zeldzaam zijn geworden en dat de gevallen van oppensioenstelling in 1976 van mijnwerkers wier invaliditeit van vóór 1968 dateert, zeldzamer worden.

c) De aangevochten wettelijke bepaling is bijgevolg in zijn geheel verantwoord wil men het verschil tussen de oude en de recente pensioenen zien verminderen in plaats van toenemen.

3º Uit technische studiën is tevens gebleken dat de pensioenen die in 1977 zijn aangevangen gemiddeld hoger liggen dan die welke in 1976 zijn aangevangen.

— omwille van de technische berekeningsmodaliteiten van deze pensioenen (één jaar meer tegen werkelijke lonen; 1,04ⁿ in plaats van 1,0375ⁿ in het herwaarderingsmechanisme van de lonen);

— omwille van het toekenningsysteem van bijkomende jaren.

Wanneer individuele gevallen met elkaar worden vergeleken kunnen er zich evenwel verschillen voordoen omdat het pensioenbedrag varieert in functie van de loopbaan en in functie van de in aanmerking genomen lonen.

Samenvoeging van een Belgisch pensioen en een buitenlands pensioen

De Minister zal, luidens zijn inleidende uiteenzetting, « bijzonder aandacht schenken aan het wegwerken van bestaande discriminaties, ongerijmde toestanden en ongelijkheid, die nog altijd bepaalde aspecten van de wetgeving kenmerken ».

Sedert enkele maanden rijzen er in dit verband problemen inzake samenvoeging van een Belgisch en een buitenlands pensioen. Op een schriftelijke vraag van volksvertegenwoordiger Kelchtermans (B. Z. 1977, Bulletin n° 15, blz. 621) heeft de Minister van Pensioenen geantwoord dat maatregelen worden overwogen om de nadelige gevolgen van de vigerende bepalingen te verhelpen. Om welke maatregelen gaat het ?

Het hier aangesneden probleem heeft betrekking op de toepassing van het artikel 10, § 4, van het koninklijk besluit

a) En effet, les modalités techniques applicables aux régimes des pensions des travailleurs salariés ont pour effet que les pensions octroyées depuis 1976 sont calculées :

- en fonction d'une année supplémentaire sur la base de salaires réels (1975);
- en fonction de salaires réévalués de manière plus substantielle au cours des années 1955 à 1974.

Au total, cette réévaluation majore ces pensions par rapport à celles qui ont pris cours avant 1976 dans une mesure qui, en principe, dépasse la majoration résultant de l'octroi de cette allocation unique.

b) Des différences peuvent toutefois apparaître lorsque l'on compare les situations individuelles, étant donné que le taux de la pension varie en fonction de la carrière et selon les rémunérations prises en considération.

Il y a lieu d'admettre que, pour les anciens travailleurs salariés qui sont invalides depuis 1975 (ouvriers) ou depuis 1968 (ouvriers mineurs), l'allocation unique peut être supérieure à la majoration du taux de pension résultant de la réévaluation des salaires. Il convient toutefois de souligner que les cas de mise à la pension en 1976 d'ouvriers devenus invalides avant 1955 sont exceptionnels, et que le cas de mise à la pension en 1976 d'ouvriers mineurs dont l'invalidité date d'avant 1968 sont de plus en plus rares.

c) La disposition légale incriminée est dès lors justifiée dans l'ensemble si l'on entend atténuer la différence existante entre les pensions anciennes et les pensions récentes au lieu de l'accentuer encore.

3º Des études techniques ont également démontré que les pensions ayant pris cours en 1977 sont en moyenne supérieures à celles qui ont pris cours en 1976 :

— en raison des modalités techniques du calcul de ces pensions (une année supplémentaire sur la base de salaires réels; 1,04ⁿ au lieu de 1,0375ⁿ dans le mécanisme de réévaluation des salaires);

— en raison du système d'octroi des années supplémentaires.

Lorsque des cas individuels sont comparés, des différences peuvent toutefois apparaître étant donné que le montant de la pension varie en fonction de la carrière et des rémunérations prises en considération.

Cumul d'une pension belge et d'une pension étrangère

Selon son exposé introductif, le Ministre accordera « une attention spéciale à la suppression progressive des discriminations existantes et des incohérences ou inégalités qui caractérisent encore certains aspects de la législation ».

Depuis quelques mois, le cumul d'une pension belge et d'une pension étrangère soulève des problèmes de cet ordre. En réponse à une question écrite du député Kelchtermans (S.E. 1977, Bulletin n° 15, p. 621), le Ministre des Pensions a répondu que des mesures étaient envisagées pour remédier aux conséquences préjudiciables des dispositions actuellement en vigueur. De quelles mesures s'agit-il ?

Le problème abordé concerne l'application de l'article 10, § 4, de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à

n° 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der werknemers, zoals het met ingang op 1 januari 1977, gewijzigd werd bij de wet van 27 december 1976.

Volgens de Minister van Pensioenen is, in de huidige versie van deze bepaling, de berekening van het rustpensioen tegen het bedrag van een alleenstaande, verplichtend gemaakt voor de echtgenoot waarvan de vrouw, krachtens een buitenlandse wettelijke regeling, niet van het buitenlands pensioen dat zij geniet kan afzien. Deze gezinnen kunnen derhalve benadeeld worden (soms in belangrijke mate) in de veronderstelling dat het buitenlands pensioen van de echtgenote lager is dan het verschil tussen het pensioen van de echtgenoot dat berekend is tegen het « gezins »-bedrag en dat pensioen berekend tegen het bedrag « alleenstaande ».

Het is zaak terug te grijpen naar de vroegere modaliteiten om de nadelige gevolgen van de huidige bepalingen, die ingevoerd werden bij de wet van 27 februari 1976, t.o.v. de personen die zich in de aangevochten situatie bevinden, op te lossen. Dit was de draagwijdte van het antwoord van de Minister op de parlementaire vraag van de heer Kelchtermans. Op 24 november 1977 heeft de Senaat een wetsvoorstel (Stuk n° 13/1) van de heer Van Geel goedgekeurd dat o.m. in die zin het hierboven vermelde artikel 10, § 4, wijzigt.

Tenslotte herinnerde de Minister eraan dat een gelijkaardig wetsvoorstel in de Kamer werd ingediend door de heer Perdieu (Stuk n° 60/1).

Beide documenten worden thans door de Commissie voor de Sociale Voorzorg van de Kamer onderzocht.

Mijnwerkspensioenen

In zijn inleidende uiteenzetting heeft de Minister aangekondigd dat eerlang bijzondere maatregelen zullen worden voorgesteld ten gunste van de gepensioneerde mijnwerkers ten einde progressief de onder hen bestaande discriminaties weg te werken.

Het betreft hier met name mijnwerkers die een rustpensioen genieten en tegelijkertijd een rente of uitkering ontvangen krachtens de wetten betreffende de schadeloostelling voor arbeidsongevallen of beroepsziekten, en die op een verschillende manier worden behandeld naargelang hun pensioen vóór of na 1 januari 1968 een aanvang nam.

De samenvoeging is voor rustpensioenen die vóór 1 januari 1968 een aanvang namen, beperkt tot een forfaitair bedrag en die beperking wordt automatisch toegepast. De concrete toepassing van de wets- en reglementsbeperkingen betreffende de samenvoeging van een pensioen, dat vanaf 1968 is ingegaan, en een dergelijke vergoeding heeft er in feite toe geleid dat in het kader van de pensioenregeling voor werknemers die uitkeringen integraal mogen worden samengevoegd. De vóór 1 januari 1968 gepensioneerde mijnwerkers zijn dus alleszins benadeeld en aan die discriminatie moet een einde worden gemaakt.

In antwoord op een schriftelijke vraag van volksvertegenwoordiger Burgeon (B.Z. 1977, Bulletin n° 12, blz. 407) antwoordde de Minister reeds dat bij de Regering eerlang voorstellen terzake zullen worden aanhangig gemaakt.

Verder heeft volksvertegenwoordiger Robert Devos op 5 juli 1977 een wetsvoorstel ingediend tot wijziging van de pensioenregeling voor de mijnwerkers ten einde aan de discriminatie een einde te maken (Stuk n° 69/1). Wat denkt de Minister van dat voorstel? Wat zou de weerslag ervan zijn op de begroting indien het wordt aangenomen?

Het Beheerscomité van de Rijksdienst voor werknemerpensioenen, heeft tijdens zijn vergadering van 28 december 1977 een gunstig advies uitgebracht over de voorstellen die de Minister van Pensioen voorlegde ter verbetering van de sociale bescherming der gepensioneerde mijnwerkers.

la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, tel qu'il a été modifié à partir du 1er janvier 1977 par la loi du 27 décembre 1976.

Le Ministre des Pensions estime que la formulation actuelle de cette disposition impose le calcul au taux d'isolé de la pension de retraite du mari dont l'épouse ne peut renoncer, en vertu d'une législation étrangère, à la pension étrangère dont elle bénéficie. Ces ménages peuvent dès lors être défavorisés (dans une mesure parfois considérable) lorsque la pension étrangère de l'épouse est inférieure à la différence entre la pension de l'époux calculée au taux « ménage » et cette même pension calculée au taux d'isolé.

Il convient de rétablir les modalités antérieures afin de remédier, pour les personnes se trouvant dans la situation incriminée, aux effets défavorables des dispositions actuelles qui ont été introduites par la loi du 27 décembre 1976. Telle était la portée de la réponse du Ministre à la question parlementaire de M. Kelchtermans. Le Sénat a adopté le 24 novembre 1977 une proposition de loi de M. Van Geel (Doc. n° 13/1) qui modifie l'article 10, § 4, dans le sens préconisé.

Le Ministre rappelle enfin qu'une proposition de loi similaire a été déposée à la Chambre par M. Perdieu (Doc. n° 60/1).

Les deux documents sont actuellement examinés par la Commission de la Prévoyance sociale de la Chambre.

Pensions des ouvriers mineurs

Dans son exposé introductif, le Ministre a annoncé que « des mesures particulières seront prochainement proposées au profit des ouvriers mineurs pensionnés, dans le souci (...) d'éliminer progressivement des discriminations existant au sein de ce groupe ».

Parmi ces discriminations, se trouve le cas des ouvriers mineurs qui bénéficient à la fois d'une pension de retraite et d'une rente ou allocation accordée en vertu de la législation relative à la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou des maladies professionnelles et qui sont traités de façon différente, suivant que leur pension a pris cours avant ou après le 1er janvier 1968.

En ce qui concerne les pensions de retraite ayant pris cours avant le 1er janvier 1968, la limite du cumul est forfaitaire et d'application automatique. L'application concrète des dispositions légales et réglementaires organisant le cumul d'une pension qui a pris cours à partir de 1968 et d'une telle indemnité a abouti dans les faits à permettre, dans le cadre du régime de pension des travailleurs salariés, le cumul intégral de ces prestations. Les ouvriers mineurs pensionnés avant le 1er janvier 1968 subissent donc un préjudice certain et il y aurait lieu de mettre fin à cette discrimination.

En réponse à une question écrite du député Burgeon (S.E. 1977, Bulletin n° 12, p. 407), le Ministre avait déjà répondu que le Gouvernement sera prochainement saisi de propositions en cette matière.

D'autre part, le député Robert Devos, a déposé, le 5 juillet 1977, une proposition de loi modifiant le régime de pension des ouvriers mineurs en vue de mettre fin à la discrimination mentionnée (Doc. n° 69/1). Que pense le Ministre de cette proposition? Quelle en serait l'incidence budgétaire si elle était adoptée?

Le Comité de gestion de l'Office national des pensions pour travailleurs salariés a émis, en sa séance du 28 novembre 1977, un avis favorable sur les propositions présentées par le Ministre des Pensions concernant l'amélioration de la protection sociale des ouvriers mineurs pensionnés.

Deze voorstellen, die binnenkort ter goedkeuring aan de Regering zullen worden voorgelegd, voorzien in een verhoging van de forfaitaire grens, van toepassing op de cumulatie van een rustpensioen voor mijnwerkers dat aanvng vóór 1968 en uitkeringen voor het herstel van schade ten gevolge van een beroepsziekte of een arbeidsongeval.

Het wetsvoorstel, ingediend door de heer Devos, voorziet in de afschaffing van deze cumulatielimits. Volgens de berekeningen, destijds uitgevoerd door de Administratie, zou dit een financiële weerslag betekenen van ca. 350 miljoen voor het stelsel der werknemerspensioenen.

Een dergelijke budgettaire weerslag is volgens de Minister onverenigbaar met de kostprijs van andere maatregelen, voorgesteld ten gunste van de gepensioneerde mijnwerkers, op grond van selectiever criteria teneinde geleidelijk tegemoet te komen aan andere sociale noden van deze categorie van werknemers.

Vroegtijdige pensionering van schippers

Tot nog toe werd één enkele beslissing genomen tot toe-kenning van een vroegtijdig pensioen op grond van artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit nr 72 van 10 november 1967 zoals dat werd gewijzigd.

Daarom stelt het wetsontwerp (Stuk, nr 5-III/1, blz. 16) een vermindering met 1,9 miljoen F voor van de toelage die op artikel 42.03 is uitgetrokken.

STEMMINGEN

De stemmingen hadden plaats op woensdag 14 decem-ber. Hoewel de Minister van Pensioenen vraagt het amende-ment van de heer d'Alcantara (Stuk nr 4-III/2) te ver-werpen, wil de indiener het uit principiële overwegingen maar geenszins uit wantrouwen t.a.v. de Regering, hand-haven.

Hij wenst van de Regering een formele verklaring dat zij de financiële lasten zal dragen die voor het stelsel van de zelfstandigen zullen voortvloeien uit het invoeren van een bijzonder brugpensioen voor invaliden en werklozen.

De Minister bevestigt dat de Regering vanzelfsprekend rekening zal houden met de werkelijke gevolgen van de door haar in de programmatie voorgestelde maatregelen. Hij vraagt de Commissie het amendement te verwerpen. Bij monde van de Eerste Minister zal de Regering binnen afzienbare tijd stelling nemen i.v.m. deze aangelegenheid. De Minister van Pensioenen kan evenwel niet vooruit-lopen op een regeringsbeslissing nopens een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de Minister van Middenstand behoort. Het is immers slechts om louter begrotings-tech-nische redenen dat de toelage van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen op de begroting van Pensioenen voorkomt.

* * *

Het amendement wordt verworpen met 9 tegen 3 stem-men en 1 onthouding.

De artikelen en de gehele begroting van Pensioenen voor 1978, worden aangenomen met 12 stemmen en 1 onthou-ding.

De artikelen en het gehele ontwerp houdende aanpassing van de begroting van Pensioenen voor 1977, worden een-parig aangenomen.

De Verslaggever,

A. DIEGENANT

De Voorzitter,

H. DERUELLES

Ces propositions, qui seront bientôt soumises au Gou-vernemant, prévoient un relèvement du plafond forfaitaire en matière du cumul d'une pension de retraite d'ouvrier mineur ayant pris cours avant 1968 avec les indemnités de réparation des dommages résultant d'une maladie profes-sionnelle ou d'un accident du travail.

Une proposition de loi déposée par M. Devos prévoit la suppression du plafond de ce cumul. Selon les calculs ef-fectués à l'époque par l'Administration, l'incidence finan-cière de cette mesure pour le régime des pensions des tra-vailleurs salariés s'élèverait à quelque 350 millions.

Une telle incidence financière est incompatible avec le coût d'autres mesures présentées en faveur des ouvriers mi-neurs pensionnés sur la base de critères plus sélectifs en vue de satisfaire d'autres besoins sociaux de cette catégorie de travailleurs.

Mise à la retraite prématurée des bateliers

En application de l'article 3, § 2, de l'arrêté royal no 72 du 10 novembre 1967 tel qu'il a été modifié, une seule déci-sion en ce qui concerne l'octroi d'une pension prématurée en vertu de la disposition susmentionnée a été prise jusqu'à présent.

C'est la raison pour laquelle le projet de loi (Doc. n° 5-III/1, page 16) propose une réduction de 1,9 million de F de la subvention prévue à l'article 42.03.

VOTES

Les votes ont eu lieu le mercredi 14 décembre. Bien que le Ministre ait demandé de rejeter l'amendement de M. d'Al-cantara (Doc. n° 4-III/2), l'auteur désire le maintenir pour des raisons de principe, mais nullement par méfiance envers le Gouvernement.

Il souhaite que le Gouvernement déclare formellement qu'il supportera les charges financières découlant, pour le régime des travailleurs indépendants, de l'instauration de la pré pension pour les invalides et les chômeurs.

Le Ministre affirme que le Gouvernement prendra évi-demment en considération les conséquences réelles des dispositions qu'il a proposées dans la loi-programme. Il demande à la Commission de rejeter l'amendement. Par la voix du Premier Ministre, le Gouvernement prendra bientôt position sur cette question. Le Ministre des Pensions ne peut toutefois préjuger d'une décision gouverne-mentale à l'égard d'un problème qui relève des attributions du Ministre des Classes moyennes. Ce n'est en effet que pour des raisons de pure technique budgétaire que la sub-vention de l'Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants figure au budget des Pensions.

* * *

L'amendement est rejeté par 9 voix contre 3 et 1 abstention.

Les articles et l'ensemble du budget des Pensions pour 1978 sont adoptés par 12 voix et 1 abstention.

Les articles et l'ensemble du projet de loi ajustant le budget des Pensions pour 1977 sont adoptés à l'unani-mité.

Le Rapporteur,

A. DIEGENANT

Le Président,

H. DERUELLES

BIJLAGE I

Koninklijk besluit van 17 januari 1977
houdende vaststelling van de bevoegdheden,
in het Ministerie van Sociale Voorzorg, van de Minister van Pensioenen
(Belgisch Staatsblad van 21 januari 1977)

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de artikelen 29, 65 en 66, tweede lid, van de Grondwet;

Gelet op het koninklijk besluit van 8 december 1976 met als opschrift « Regering : wijzigingen » en houdende o.m. benoeming van een Minister van Pensioenen;

Overwegende dat de bevoegdheden moeten worden vastgesteld van de Minister van Pensioenen in het Ministerie van Sociale Voorzorg;

Overwegende echter dat, overeenkomstig artikel 4 van bovengenoemd koninklijk besluit van 8 december 1976, de vaststelling van die bevoegdheden noch de structuur van het Ministerie van Sociale Voorzorg mag verstören, noch de huidige organisatie ervan mag ontwrichten;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd de 12e januari 1973, inzonderheid op artikel 3, eerste lid;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Eerste Minister, Onze Minister van Sociale Voorzorg en Onze Minister van Pensioenen,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. — De Minister van Pensioenen heeft in zijn bevoegdheid de wettgeving, de reglementering en de uitvoering voor het stelsel van de werkniemerspensioenen.

Art. 2. — § 1. In het Ministerie van Sociale Voorzorg is onder het gezag geplaatst van de Minister van Pensioenen het personeel van de bestuursdirectie van de ouderdomspensioenen afhangend van de algemene directie van de sociale zekerheid.

§ 2. De algemene diensten van het Ministerie van Sociale Voorzorg blijven het administratief en budgetair beheer van deze bestuursdirectie waarnemen.

§ 3. Ten opzichte van de in § 1 beoogde bestuursdirectie, blijft de medeondertekening of de ondertekening van de Minister van Sociale Voorzorg vereist voor :

1o de koninklijke of ministeriële besluiten betreffende het statuut en de bezoldiging van het personeel;

2o de koninklijke besluiten houdende oprichting van een betrekking die met een graad van ten minste rang 13 overeenkomt of houdende benoeming in een zodanige graad.

Art. 3. — § 1. De Rijksdienst voor werkniemerspensioenen is onder de voogdij geplaatst van de Minister van Pensioenen.

§ 2. De Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen is onder de voogdij geplaatst van de Minister van Sociale Voorzorg en van de Minister van Pensioenen : ieder van de twee Ministers handelt alleen voor de functionele aangelegenheden die onder zijn eigen bevoegdheden ressorteren; de twee Ministers handelen gezamenlijk voor de institutionele aangelegenheden.

Art. 4. — Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 9 december 1976.

Art. 5. — Onze Eerste Minister, Onze Minister van Sociale Voorzorg en Onze Minister van Pensioenen zijn, ieder wat hem betrifft, belast met de uitvoering van dit besluit.

ANNEXE I

Arrêté royal du 17 janvier 1977
fixant les attributions du Ministre des Pensions
au sein du Ministère de la Prévoyance sociale

(Moniteur belge du 21 janvier 1977)

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu les articles 29, 65 et 66, alinéa 2, de la Constitution;

Vu l'arrêté royal du 3 décembre 1976 intitulé « Gouvernement : modifications » et portant notamment nomination d'un Ministre des Pensions;

Considérant qu'il convient de déterminer les attributions du Ministre des Pensions au sein du Ministère de la Prévoyance sociale;

Considérant néanmoins que, dans le respect de l'article 4 de l'arrêté royal précité du 8 décembre 1976, la détermination de ces attributions ne peut ni bouleverser la structure du Ministère de la Prévoyance sociale, ni en désarticuler l'organisation actuelle;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, alinéa 1er;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Premier Ministre, de Notre Ministre de la Prévoyance sociale et de Notre Ministre des Pensions,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. — Le Ministre des Pensions a dans ses attributions la législation, la réglementation et l'exécution pour le régime des pensions des travailleurs salariés.

Art. 2. — § 1er. Au Ministère de la Prévoyance sociale est placé sous l'autorité du Ministre des Pensions, le personnel de la direction d'administration des pensions de vieillesse relevant de la direction générale de la sécurité sociale.

§ 2. Les services généraux du Ministère de la Prévoyance sociale continuent à assurer la gestion administrative et budgétaire de cette direction d'administration.

§ 3. A l'égard de la direction d'administration visée au § 1er, le contresignum ou la signature du Ministre de la Prévoyance sociale reste requis pour :

1o les arrêtés royaux ou ministériels relatifs au statut et aux rémunérations du personnel;

2o les arrêtés royaux portant création d'emploi correspondant à un grade du rang 13 au moins ou nomination à un tel grade.

Art. 3. — § 1er. L'Office national des pensions pour travailleurs salariés est placé sous la tutelle du Ministre des Pensions.

§ 2. La Caisse des pensions de retraite et de survie est placée sous la tutelle du Ministre de la Prévoyance sociale et du Ministre des Pensions : chacun des deux Ministres agit seul pour les affaires fonctionnelles qui rentrent dans ses attributions propres; les deux Ministres agissent conjointement pour les affaires institutionnelles.

Art. 4. — Le présent arrêté produit ses effets le 9 décembre 1976.

Art. 5. — Notre Premier Ministre, Notre Ministre de la Prévoyance sociale et Notre Ministre des Pensions sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

BIJLAGE II

Koninklijk besluit van 11 februari 1977
houdende vaststelling van de bevoegdheden
van de Minister van Begroting en de Minister van Pensioenen
binnen het Ministerie van Financiën

(Belgisch Staatsblad van 19 februari 1977)

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.
Gelet op de artikelen 29, 65 en 66, tweede lid, van de Grondwet;
Gelet op het koninklijk besluit van 8 december 1976 met als opschrift «Regering : wijzigingen» en houdende o.m. benoeming van een Minister van Begroting en een Minister van Pensioenen;
Overwegende dat de bevoegdheden van de Minister van Begroting en van de Minister van Pensioenen binnen het Ministerie van Financiën moeten worden vastgesteld;
Overwegende echter dat, overeenkomstig artikel 4 van bovennoemd koninklijk besluit van 8 december 1976, de vaststelling van die bevoegdheden noch de structuur van het Ministerie van Financiën mag verstoren, noch de huidige organisatie ervan mag ontwrichten;
Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd de 12e januari 1973, inzonderheid op artikel 3, eerste lid;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van Onze Eerste Minister, van Onze Minister van Financiën, van Onze Minister van Begroting en van Onze Minister van Pensioenen,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. — De Minister van Begroting heeft de aangelegenheden in zijn bevoegdheden die behoren tot de Administratie van de begroting en de controle op de uitgaven.

Evenwel worden de bevoegdheden betreffende het opmaken van de begrotingen gezamenlijk met de Minister van Financiën uitgeoefend.

Art. 2. — De Minister van Pensioenen heeft de aangelegenheden in zijn bevoegdheid die behoren tot de Administratie der pensioenen.

Art. 3. — § 1. Onverminderd de machtsoverdrachten die thans zijn toegestaan aan ondergeschikte autoriteiten, worden de bevoegdheden die aan de Minister van Financiën zijn toegewezen in het kader van de statutaire beschikkingen die de administratieve en geldelijke toestand van het personeel bepalen, uitgeoefend :

door de Minister van Begroting voor de zaken die uitsluitend de Administratie van de begroting en de controle op de uitgaven betreffen;

door de Minister van Pensioenen voor de zaken die uitsluitend de Administratie der pensioenen betreffen.

Niets wordt gewijzigd aan de huidige bevoegdheden van de diverse diensten, comités, raden of andere organen van het Ministerie van Financiën die optreden in het administratief- en begrotingsbeheer van in het voorgaande lid bedoelde administraties.

§ 2. Ten aanzien van de administraties vermeld in § 1, eerste lid, is de medeondertekening of de handtekening van de Minister van Financiën eveneens vereist voor :

1° de koninklijke of ministeriële besluiten betreffende het statuut en de bezoldigingen van het personeel;

2° de koninklijke besluiten houdende oprichting van een betrekking die met een graad van ten minste rang 15 overeenkomst of houdende benoeming in een zodanige graad.

Art. 4. — Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 9 december 1976.

Art. 5. — Onze Eerste Minister, Onze Minister van Financiën, Onze Minister van Begroting en Onze Minister van Pensioenen zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

ANNEXE II

Arrêté royal du 11 février 1977
fixant les attributions du Ministre du Budget
et du Ministre des Pensions
au sein du Ministère des Finances

(Moniteur belge du 19 février 1977)

BAUDOUIN, Roi des Belges,

A tous, présent et à venir, Salut.

Vu les articles 29, 65 et 66, alinéa 2, de la Constitution;

Vu l'arrêté royal du 8 décembre 1976 intitulé « Gouvernement : modifications » et portant notamment nomination d'un Ministre du Budget et d'un Ministre des Pensions;

Considérant qu'il convient de déterminer les attributions du Ministre du Budget et du Ministre des Pensions au sein du Ministère des Finances;

Considérant néanmoins que, dans le respect de l'article 4 de l'arrêté royal précité du 8 décembre 1976, la détermination de ces attributions ne peut ni bouleverser la structure du Ministère des Finances, ni en désarticuler l'organisation actuelle;

Vu les lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973, notamment l'article 3, alinéa 1er;

Vu l'urgence;

Sur la proposition de Notre Premier Ministre, de Notre Ministre des Finances, de Notre Ministre du Budget et de Notre Ministre des Pensions,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1. — Le Ministre du Budget a dans ses attributions les matières relevant de l'Administration du budget et du contrôle des dépenses.

Toutefois les attributions relatives à l'élaboration des budgets sont exercées conjointement avec le Ministre des Finances.

Art. 2. — Le Ministre des Pensions a dans ses attributions les matières relevant de l'Administration des pensions.

Art. 3. — § 1er. Sans préjudice des délégations actuellement consenties à des autorités subordonnées, les attributions dévolues au Ministre des Finances dans le cadre des dispositions statutaires fixant la situation administrative et pécuniaire du personnel, sont exercées :

par le Ministre du Budget pour les affaires concernant exclusivement l'Administration du budget et du contrôle des dépenses;

par le Ministre des Pensions pour les affaires concernant exclusivement l'Administration des pensions.

Il n'est rien modifié aux attributions actuelles des divers services, comités, conseils ou autres organes du Ministère des Finances intervenant dans la gestion administrative et budgétaire des administrations visées à l'alinéa qui précède.

§ 2. A l'égard des administrations citées au § 1er, alinéa 1er, le contreseing ou la signature du Ministre des Finances est également requis pour :

1° les arrêtés royaux ou ministériels relatifs au statut et aux rémunérations du personnel;

2° les arrêtés royaux portant création d'emploi correspondant à un grade du rang 15 au moins ou nomination à un tel grade.

Art. 4. — Le présent arrêté produit ses effets le 9 décembre 1976.

Art. 5. — Notre Premier Ministre, Notre Ministre des Finances, Notre Ministre du Budget et Notre Ministre des Pensions sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

BIJLAGE III

FINANCIERINGSPLAN VAN DE PENSIOENREGELING VOOR WERKNEMERS AAN CONSTANTE PRIJZEN

(index 191,08 basis 1966 = 100) — (index 117,33 basis 1974/1975 = 100)

- Ingegaan pensioenen :
 - op 1 september 1977 :*
 - Ingegaan vóór 1 januari 1976 : toekenning van een eenmalige premie van $\frac{1}{2}$ van het maandbedrag betaald in september en beperkt tot 4 840 F voor gezinspensioenen en 3 872 F voor de overige pensioenen.
 - Ingegaan in 1976 of 1977 : nihil.
 - op 1 januari van het jaar 1978 :* incorporatie van de geïndexeerde premie 1977.
 - op 1 juli 1978 :* — Ingegaan vóór 1 januari 1977 : premie (1977 + 8 %).
 - op 1 januari van het jaar 1979 :* incorporatie geïndexeerde premies 1977 en 1978 + 4 % sociale programmatie.
 - Dertiende maand : 1/4 in 1978, 2/4 in 1979, 3/4 in 1980 en 4/4 in 1981 (12 000 F — vakantiegeld).
 - Langdurige werklozen (gedurende 2 jaren) en invaliden (gedurende 1 jaar) tussen 60 en 65 jaar (55-60 jaar) vanaf 1978.
 - Nieuwe pensioenen :
 - forfaitaire lonen : 1975 = 1976 = 1977 = 1978
1979-1985 : + 4 %
 - werkelijke lonen : 1977 : $1,04^{n-1}$, 1978-1985 : $1,04^{n-2}$.
 - Geïndexeerde renten :
 - 1977 : nihil — 1978 : nihil
 - verhoging met 4 % op 1 januari van de jaren 1979-1985.
 - Pensioenen :
 - vanaf 1 juli 1975 : toekenning van een volledig rustpensioen op 64 jaar na 45-jarige loopbaan in uitvoering van het interprofessioneel akkoord van 10 februari 1975;
 - vanaf 1 oktober 1976 : toekenning van volledig rustpensioen op 64 jaar wegens tewerkstelling in een hard en ongezond beroep;
 - vanaf 1 januari 1977 : opening van het recht in 31sten in 1977, 32sten in 1978, 33sten in 1979, enz...; berekening in 45sten of 40sten.
 - Ondergrondse mijnwerkers : volledig pensioen na 25 dienstjaren vanaf 1 april 1975.

ANNEXE III

PLAN DE FINANCEMENT DU REGIME DE PENSIONS DES TRAVAILLEURS SALARIES A PRIX CONSTANTS

(index 191,08 base 1966 = 100) — (index 117,33 base 1974/1975 = 100)

- Pensions ayant pris cours :
 - au 1er septembre 1977 :*
 - Ayant pris cours avant le 1er janvier 1976 : octroi d'une prime unique de $\frac{1}{2}$ du montant mensuel payé en septembre et avec un maximum de 4 840 F pour les pensions dites de ménage et 3 872 F pour les autres pensions.
 - Ayant pris cours en 1976 ou 1977 : nihil.
 - au 1er janvier 1978 :* Incorporation de la prime indexée 1977.
 - au 1er juillet 1978 :* — Ayant pris cours avant le 1er janvier 1977 : prime (1977 + 8 %).
 - au 1er janvier de l'année 1979 :* incorporation des primes indexées 1977 et 1978 + 4 % programmation sociale.
 - Treizième mois : 1/4 en 1978, 2/4 en 1979, 3/4 en 1980 et 4/4 en 1981 (12 000 F — pécule de vacances).
 - Chômeurs de longue date (pendant 2 ans) et invalides (pendant 1 an) entre 60 et 65 ans (55-60 ans) mis à la retraite prématurément à partir de 1978.
 - Nouvelles pensions :
 - rémunérations forfaitaires : 1975 = 1976 = 1977 = 1978
1979 — 1985 : + 4 %
 - salaires réels : 1977 : $1,04^{n-1}$, 1978-1985 : $1,04^{n-2}$.
 - Rentes indexées :
 - 1977 : nihil — 1978 : nihil
 - augmentation de 4 % au 1er janvier des années 1979-1985.
 - Pensions :
 - à partir du 1er juillet 1975 : octroi de la pension complète à 64 ans après une carrière de 45 années en application de l'accord interprofessionnel du 10 février 1975;
 - à partir du 1er octobre 1976, octroi de la pension complète à 64 ans pour une occupation dans un métier rude et insalubre;
 - à partir du 1er janvier 1977 : ouverture du droit en 31mes en 1977, 32mes en 1978, 33mes en 1979, etc...; calcul en 45mes ou 40mes.
 - Ouvriers mineurs du fond : pension après 25 années de service à partir du 1er avril 1975.

Jaren Années	Bijdragevoet Taux cotisation	Bijdragen Cotisations (*) (**)	Rijkstoelagen Subventions	Subro- gatie Sub- rogation	Credit- intresten Intérêts créditeurs	Versch. (**) Divers (*)	Totaal ontvangsten Total recettes	Prestaties en beheers- kosten Prestations et frais administratifs (9)	Versch. Divers	Totaal uitgaven Total dépenses	Overschot Excédent	Aktief Actif	Passief Passif	Netto-aktief Actif net
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	
1976	(*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43 012	—	—	—
1977	(*)	109 218	23 789	770	3 925	835	138 587	133 152	348	133 500	5 087	52 334	—	52 334
1978	(*)	113 021	25 451	692	3 640	817	143 621	144 282	565	144 847	1 226	50 692	—	50 692
1979	(*)	118 822	38 831	623	3 971	760	163 007	159 334	360	159 694	3 313	53 216	—	53 216
1980	(*)	123 660	40 941	563	4 191	710	170 065	170 558	370	170 928	— 863	51 923	—	51 923
1981	(*)	128 473	42 437	508	4 133	680	176 231	182 444	380	182 824	— 6 593	45 159	—	45 159
1982	(*)	133 480	44 681	459	3 694	650	182 964	192 454	390	192 844	— 9 880	35 351	—	35 351
1983	(*)	138 692	44 973	415	3 037	580	187 697	202 999	400	203 399	— 15 702	19 989	—	19 989
1984	(*)	144 118	46 102	374	1 992	580	193 166	216 298	410	216 708	— 23 542	—	2 931	—
1985	(*)	149 763	46 616	306	427	580	197 692	232 417	420	232 837	— 35 145	—	38 722	—

(*) De bijdragevoet verschilt naargelang van de sektor.

(**) Op grond van de vooruitzichten van de commissie voor sociale en statistische studiën (d.d. 25 april 1977) en perceptie op 31 augustus 1977.

(***) Omvattende de beheerswinsten en de vermindering van de last in het stelsel van de invaliditeitspensionen der mijnwerkers (wet van 28 maart 1975).

(*) Le taux des cotisations diffère selon le secteur.

(**) Sur base des prévisions de la commission des études sociales et statistiques (d.d. 25 avril 1977) et perception au 31 août 1977.

(***) Y compris les bénéfices de gestion et la diminution de la charge dans le régime des pensions des invalides mineurs (loi du 28 mars 1975).

20 oktober 1977.

20 octobre 1977.

BIJLAGE IV

ANNEXE IV

Vergelijking van het verloop van het pensioen
der zelfstandigen en van het gewaarborgd inkomen

Comparaison de l'évolution de la pension
des indépendants et du revenu garanti

Pensioen der zelfstandigen (Koninklijk besluit nr 72 van 10-11-1967)		Datum Date	Coëfficiënt Coefficient	Gewaarborgd inkomen (wet van 1-4-1969)	
Gezinnen Ménages	Alleenstaanden Isolés			Revenu garanti (loi du 1-4-1969)	Bedragen (en vrijgestelde inkomsten)
52 877	35 692	01-01-1972	1,0404		
(21 000)	(14 000)		(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)		
60 000 (*)	45 300	01-07-1972	1,0612		
62 424	47 130	01-11-1972	1,1041		
67 628 (*)	52 229	01-01-1973	1,1041	51 014	34 008 (**)
70 359	54 339	01-05-1973	1,1487	53 075	35 382
78 832 (*)	62 052	01-01-1974	1,1951	61 966	45 157 (**)
(27 000)	(21 000)		(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)	(12 750)	(10 200)
90 554	71 279	01-12-1974	1,3728	71 180	51 871
97 022 (*)	77 618	01-01-1975	1,3728	75 440	54 983 (**)
(50 000)	(40 000)		(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)		
102 959	82 367	01-07-1975	1,4568	80 067	58 348
107 122	85 698	01-01-1976	1,5157	89 301	64 906 (**)
			(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)	(16 172)	(12 936)
113 674	90 939	01-09-1976	1,6084	94 767	68 879
			(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)	(17 162)	(13 728)
115 949	92 760	01-10-1976	1,6406	108 905	78 826 (**)
			(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)	(6 121)	(6 121)
118 268	94 614	01-02-1977	1,6734	111 082	80 402
			(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)	(6 243)	(6 243)
123 045	98 436	01-09-1977	1,7410	115 571	83 651
(50 000)	(40 000)		(Vrijgesteld inkomen). — (Revenu immunisé)	(6 495)	(6 495)

(*) Verhoging van de basisbedragen voor « Pensioenen » (Wetten sociale programmatie 1970 en 1972).

(**) Vermeerdering van de basisbedragen « Gewaarborgd inkomen » (Bijzondere besluiten).

(*) Augmentation des montants de base « Pensions » (Lois programmation sociale 1970 et 1972).

(**) Augmentation des montants de base « Revenu garanti » (Arrêtés particuliers).